

DRUŽBA, 5. razred

UČNA TEMA: Dinarsko-kraške planote

POTEK URE

Dinarski svet je ena od štirih naravnih enot Slovenije. Razprostira se na zahodnem, južnem in jugovzhodnem delu države.

Značilne dinarske kraške planote so Trnovski gozd, Snežnik, Bloke, Suha krajina.

Dinarsko-kraške pokrajine delimo na:

- visoke in nizke planote,
- hribovja,
- kraška polja,
- podolja.

Visoke planote na zahodu so porasle z gozdom. Tu so najobsežnejši slovenski gozdovi. Že od nekdaj je les glavno bogastvo prebivalcev dinarskokraškega sveta. Zdaj pa postaja vse pomembnejša podzemna voda. Zaradi obilice padavin je vode veliko, vendar se zaradi prepustnosti tal nahaja pod površjem. V dinarskokraških gozdovih živijo živali, ki jih drugod v Sloveniji ni. To so rjavi medved, volk in ris. Na visokih planotah živi malo ljudi.

Nizke planote ležijo na vzhodu dinarskokraškega sveta. Največja je Suha krajina. Takšno ime je dobila zato, ker razen reke Krke tam ni površinskih voda. V odročnejših vaseh ali počitniških naseljih brez vodovoda ljudje še vedno uporabljajo kapnico.

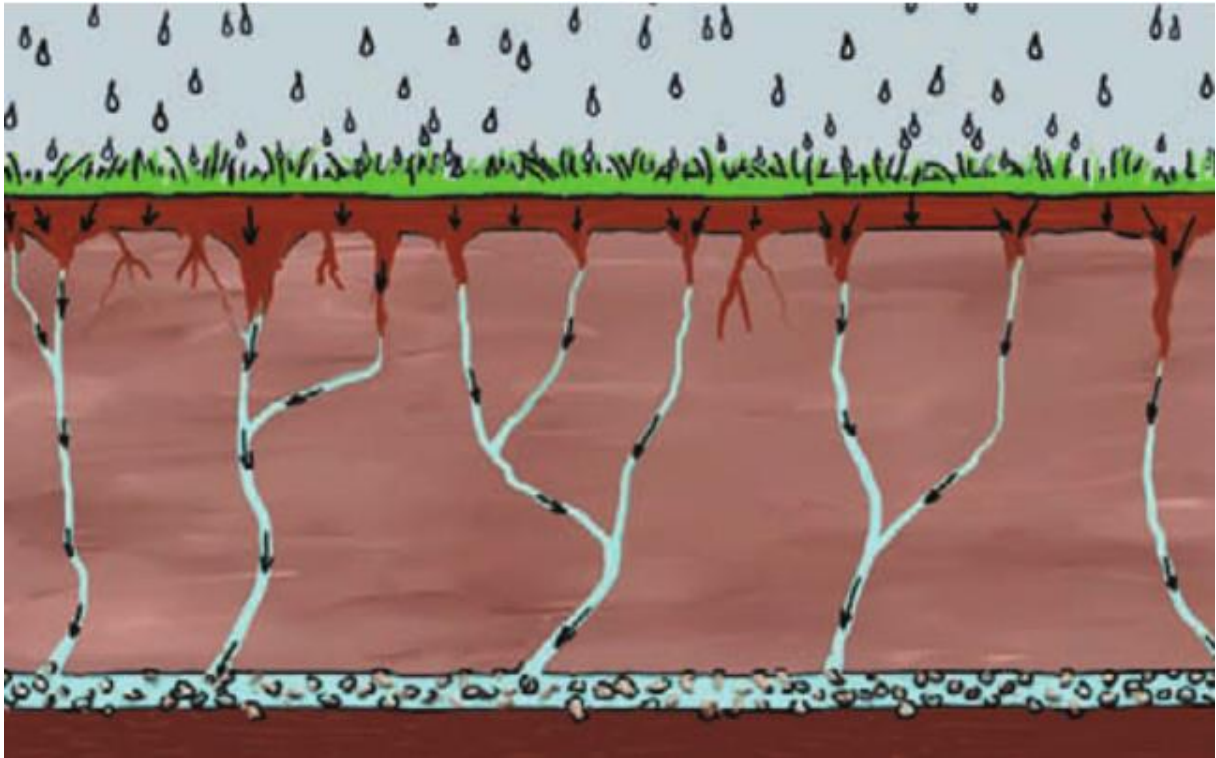
Na nizkih planotah so razmere za življenje ugodnejše kot na visokih. V preteklosti so se ljudje ukvarjali z živinorejo in gozdarstvom. Danes je večina ljudi zaposlena v mestih, kmetijstvo pa je pogosto le dodatna dejavnost.

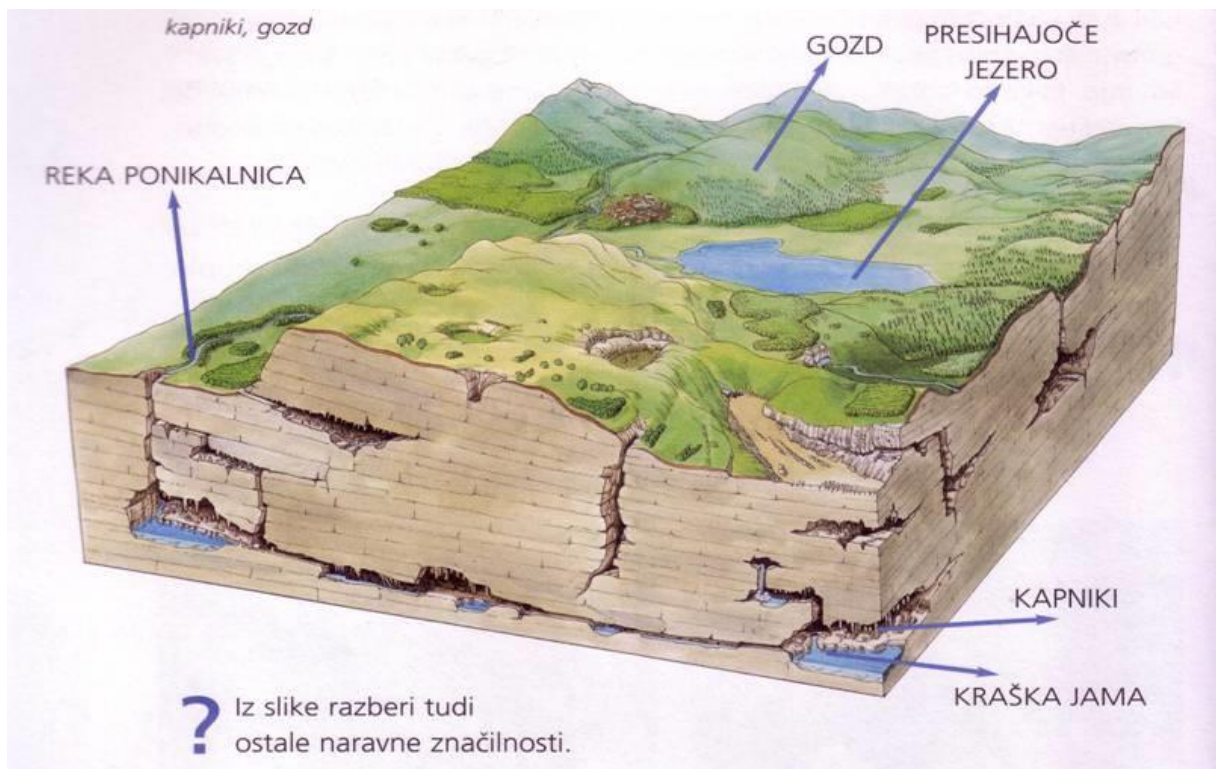
Za dinarsko-kraški svet so značilni kraški pojavi, ki nastanejo na APNENCU. To je kamnina, ki jo raztaplja deževnica. Deževnica razširi razpoke v apnencu in hitro izgine v notranjost.

Dež se navzame ogljikovega dioksida, ki je v zraku in se zaradi tega rahlo okisa. Nastane kisel dež, ki raztaplja apnenec.

Kraški pojavi so dobili ime po pokrajini KRAS, kjer so jih najprej odkrili. Najdemo jih tako na zemeljskem površju kot tudi pod njim.

ZAPIS V ZVEZEK

DINARSKO-KRAŠKI SVET

DINARSKE PLANOTE

Planota = raven ali rahlo valovit višji svet

Dinarske planote delimo:

a) nizke planote: ležijo na V dinarskega sveta

Suha krajina (je največja; ime je dobila zato, ker tu ni površinskih voda razen reke Krke in ponekod ljudje še danes nimajo vodovoda – uporabljajo kapnico/deževnico)

Nekoč so se ljudje ukvarjali z živinorejo in gozdarstvom. Danes je večina ljudi zaposlenih v mestih, kmetijstvo pa jim je dodatna dejavnost.

b) višje planote: ležijo na Z dinarskega sveta

- Snežniška planota

- Nanos

- Trnovski gozd

Porasle so z gozdom in tukaj so najobsežnejši slovenski gozdovi; edini pragozd (gozd, ki se obnavlja sam in v katerega človek ne posega ter še v vse dele tega gozda ni stopila človečka noga, težko prehoden) v Sloveniji je v Kočevskem Rogu. V teh

gozdovih živijo živali, ki jih drugod v Sloveniji ni –
rjavi medved, volk in ris. Na visokih kraških
planotah živi malo ljudi.

https://www.youtube.com/watch?v=Pb8NF_BAuBY

